Program for utdelingen

17:00–17:30 – Dørene åpnes, enkel bevertning
17:30–18:30 – Åpning ved HiOs rektor Sissel Østberg
– Velkomsthilsen fra NUUGs leder Petter Reinholdtsen
– Tilbakeblikk fra 2006-vinneren Stiftelsen åpne kontorprogram på norsk ved Axel Bojer
– FAIRs virksomheter og fri programvare i bistandsarbeid ved Knut Foseide og Espen Myrland
– OLPC ved teknisk direktør i Opera Software, Håkon Wium Lie
– Juryens vurdering ved juryleder Conrad Newton
– Pris-overrekkelse ved Håkon Wium Lie
19:00 – Avgang til middag, ca. 10 minutter å gå
19:15–24:00 – Festmiddag på Cafe Europa for de nominerte og utvalgte gjester

Kontaktadresser

Hvis du vil vite mer om prisen, ta kontakt med NUUGs sekretariat, NUUGs formann Petter Reinholdtsen eller prisens pressekoordinator Peter N.M. Hansteen.

Høgskolen i Oslo
Postboks 4 St Olavs plass
0130 Oslo
Telefon: +47 2245 2000
Telefax: +47 2245 3065
Epost: postmottak@hio.no
URL: http://www.hio.no/

NUUG
Møllergaten 24
0179 OSLO
Telefon: +47 85234290
Epost: sekretariat@nuug.no
Pressekoordinator: +47 98071263
URL: http://www.nuug.no/

NUUG og HiOs pris for fremme av fri programvare i Norge 2007

Sted: Høgskolen i Oslo, Festsalen, Anna Sethnes hus
Dato: 11. oktober 2007
Tid: 17:00

Om organisasjonene bak prisen

Norwegian Unix User Group

Norwegian Unix User Group (NUUG) er en ikke-kommersiell interesseorganisasjon for brukere av Unix-basert teknologi (Linux, FreeBSD, GNU, diverse Unix-dialekter fra HP, Sun, SGI, IBM og andre). Foreningen ble dannet allerede i juni 1984, og har som formål å stimulere til økt interesse og bruk av Unix og Unix-baserte verktøy, samt å skape gode vilkår for utveksling av informasjon og erfaring mellom brukere. NUUG er USENIX-tilknyttet nasjonal gruppe, og fungerer som kontaktorgan mot andre tilsvarende internasjonale grupper.

NUUG og HIO har et aktivt samarbeid om å skape et miljø i Norge rundt utviklingen og driften av datasystemer basert på åpne standarder. NUUG har medlemmer fra hele Norge, og har sterke forbindelser med internasjonale medlemsorganisasjoner i Sverige, USA, England, Nederland og Australia. HIO tilbyr NUUG møtelokaler, og NUUG gir et faglig tilbud til studentene ved HiO i form av seminarer en gang i måneden – pluss at studentene kommer i kontakt med datafolk fra arbeidslivet.

Høgskolen i Oslo

Høgskolen i Oslo er Norges fjerde største utdanningsinstitusjon med over 10 000 studenter og 1000 tilsatte. Den sentrale IT-tjenesten baserer mye av sin drift på fri programvare og har et brukeradministrativt system basert på PHP, Perl og MySQL, kjører alle fil- og print servere på Samba og HiO-veven har alltid vært basert på fri programvare-systemer, nå eZ publish. HiO har en av de største datautdanninger i Norge. Avdelingen er blant annet spesialister på nettverk- og systemadministrasjon og har huset flere frie programvareprosjekter.

Takk til de gode hjelperne

Årets utdeling av prisen for fremme av fri programvare er en realitet takket være arbeidet til Petter Reinholdtsen, Hårek Haugerud, Peter N. M. Hansteen og Håvard Fosseng. Vi retter også en stor takk til NUUG Foundation som finansierer prisen.

Denne informasjonsfolderen er redigert av Håvard Fosseng og Petter Reinholdtsen.

Prisen for fremme av fri programvare

For sjette gang i Norge deles det ut en pris for fri programvare, dvs. programvare hvor brukerne har fullt innsyn og kontroll. Fri programvare er mest kjent gjennom operativsystemet Linux, er rimelig å ta i bruk – og kan lastes ned helt gratis fra Internett.

Prisen er et stipend på 35.000 kroner fra NUUG pluss diplom og vase fra Høgskolen i Oslo.

> Prisen går til en person eller en gruppe i Norge som har bidratt til utviklingen av, eller fremmet bruk av
>
> – Linux, *BSD eller andre Unix-lignende operativsystemer
> – Åpen kildekode
> – Fri programvare
> – Åpne standarder

Årets pris deles ut på et arrangement ved Høgskolen i Oslo torsdag 11. oktober kl. 17.00.

Enhver kunne nominere, og innen nominasjonsfristen 1. september hadde det kommet inn 18 forslag til kandidater.

Juryen er utpekt av NUUG-styret og består av representanter fra initiativtakerne og tidligere vinnere.

Hva er fri programvare?

Fri programvare er programvare laget med fullt innsyn for alle. Brukere står fritt til å benytte programvaren som de vil og så mye de vil. De får tilgang til kildekoden, slik at eventuelle feil raskere oppdages og fikses, og forbedringer kan programmeres av brukere selv. Programvaren er som oftest gratis, og leverandører tjener heller penger gjennom brukerstøtte og opplæring.

Fri programvare er miljøskapende og har både pedagogiske og praktiske fordeler for de involverte. Fri programvare gir ofte en inngangsbillett til teknologi helt i forkant av utviklingen. Det fører til stabile, kvalitetssikrede systemer gjennom fagfellevurdering, det vil si at andre programmerere gir kildekoden kritisk gjennomsyn.

Åpne standarder

En åpen standard er en spesifikasjon som er offentlig tilgjengelig, uten begrensninger når det gjelder å ta i bruk

standarden og der vedlikeholdet foregår i et offentlig forum åpent for alle som ønsker å delta. Det er en ekstra fordel hvis spesifikasjonen er kostnadsfritt tilgjengelig på Internet, slik at alle som vil ta den i bruk har enkel tilgang til den. Spesifikasjoner med disse egenskapene gir uavhengighet av leverandører og gode vilkår for samvirke på tvers av produkter.

Unix-lignende operativsystemer

Dette er en familie operativsystemer som kan sies å stamme fra et operativsystem utviklet fra 70-tallet og der innsyn i hvordan operativsystemet er satt sammen og hvordan det fungerer har vært gjennomført fra første stund. I dag er det mest kjente unix-lignende operativsystemet Linux, men for eksempel Solaris og Mac OS X arver også fra denne familien.

Generelt om kandidatene

Kandidatene kommer fra hele landet, fra det offentlige og det private næringsliv.

Noen har gjort fri programvare til sitt levebrød, mens andre driver med fri programvare på hobbybasis. Her er både folk som er glødende entusiastiske for fri programvare, og folk som velger fri programvare utelukkende utfra forretningsmessige vurderinger. Alle er de med på å forbedre IT-bransjens kår i Norge, og bidrar til å lage teknisk gode løsninger vi alle kan få glede av.

Årets jury

Axel Bojer

Axel Bojer representerer fjorårsvinneren, Stiftelsen åpne kontorprogram på norsk. Han er koordinator for oversetterne av OpenOffice.org, og har bidratt med bokmålsoversetting av en rekke fri programvarepakker inkludert OpenOffice.org og KDE.

Bård Farstad

Bård Farstad representerer vinneren fra 2005, eZ systems. Han er en av tre grunnleggere, og jobber nå som V.P. Business Development. Han har dataingeniørutdanning fra Kongsberg innen softwareutvikling og har også fagbrev innen elektronikk. Siden 1999 har han jobbet profesjonelt med fri programvare.

Hårek Haugerud

Hårek Haugerud er Dr. Scient. i teoretisk fysikk fra Universitetet i Oslo. Han har i mange år undervist i Linux og bruk av fri programvare ved Høgskolen i Oslo, hvor han forsker på drift av datasystemer.

Conrad Newton

Conrad Newton representerer 2004-vinneren Snøfrix og har vært med på å lage en distribusjon som har gjort fri programvare lett tilgjengelig for nye grupper.

Knut Yrvin

Knut Yrvin representerer 2003-vinneren Trolltech ASA. Han er elektroingeniør og har hovedfag i informatikk. I 2001 startet han Skolelinux-prosjektet sammen med Petter Reinholdtsen. Til daglig jobber han som Community Manager for Trolltech, med ansvar for høgskoler, universiteter og det omfattende utviklersamfunnet som bruker utviklerverktøyene Qt og Qtopia.

2006: Stiftelsen åpne kontorprogram på norsk

Fjorårets vinner var Stiftelsen åpne kontorprogram på norsk. I juryens begrunnelse het det blant annet:

«Prisvinneren har på utmerket måte valgt handling framfor prat når det gjelder åpne standarder og fri programvare. Framfor å tvinge alle til og bruke programvare fra en leverandør, gir de alle frihet til å velge dataprogram på nynorsk og bokmål. Gjennom oversetting av denne fritt tilgjengelige kontorpakken får man også full støtte for åpne dokumentformat. OpenDocument er godkjent av Den internasjonale standardorganisasjonen (ISO). Norske brukere har fått en kontorpakke som fritt kan lastes ned til både profesjonell og privat bruk, på en rekke plattformer som Windows, Linux og Mac.»

Årets utdeler: Håkon Wium Lie, teknisk direktør i Opera Software

Årets utdeler er berømt langt utenfor landets grenser.

Håkon Wium Lie har mange jern i ilden. Best kjent er han nok som mannen bak Cascading Style Sheets (CSS), men er også kjent for kamp mot reklametårn, for digitale allmenninger, mot programvarepatenter og for åpne standarder.

Han har utdannelse fra Østfold distriktshøgskole, West Georgia College og MIT Media Lab og en doktorgrad fra Universitetet i Oslo. Han har arbeidet ved Telenor Research, CERN (der web ble til), World Wide Web Consortium og Opera Software. Han har stått på Technology Reviews liste over hundre unge teknologiinnovatører verden rundt og deltatt på World Economic Forum i Davos som Technology Pioneer.

Informasjon om kandidatene

Høgskolen i Østfold, Avdeling for informasjonsteknologi, v/ Børre Ludvigsen og Audun Vaaler

Høgskolen i Østfolds har arbeidet med multimediaprosjekter og audio/video-publisering over Internet med bruk av åpne standarder og fri programvare. Prosjektet har gjort alle NRKs radio- og TV-sendinger og alle møter på Stortinget tilgjengelige på internett i åpne standardiserte formater. HiØ arbeider nå for at norsk film skal bli elektronisk tilgjengelig i åpne standarder, og deltar i offentlig debatt for å fremme åpne standarder.

Bjørn Venn

Bjørn Venn har vært en sterk pådriver for etableringen av Nasjonalt kompetansesenter for fri programvare. Senteret er et stort steg i retning av å sette fri programvare på den politiske dagsorden og strukturere og distribuere informasjon om fri programvare overfor privat og offentlig sektor.

Dag Asheim

Dag Asheim var den første til å satse kommersielt på Linux i Norge da han startet Linpro i 1995. Han har lang erfaring med utvikling av fri programvare, og har bidratt til å sette fri programvare på dagsorden i Norge med sin utrettelige innsats for å promotere temaet i alle mulige sammenhenger og anledninger.

Elektronisk Forpost Norge

Arbeidet med åpne standarder har stått sentralt i EFN helt siden stiftelsen i 1991. EFN er en sterk støttespiller for fri programvare, og er et samlende miljø for folk som er opptatt av og jobber med dette. Særlig for dem som er opptatt av de politiske, sosiale, kulturelle og organisatoriske aspektene ved åpne standarder og fri programvare.

EFN har etablert seg i media med hyppige referanser og uttalelser, og er idag blitt et forum som journalister og mediefolk henvender seg til. EFN blir nå rutinemessig invitert til konferanser, høringer, uttalelser osv. Det politiske miljøer i Norge er oppmerksom på og anerkjenner EFNs rolle som rettighetsorganisasjon og forkjemper for brukeres og forbrukeres interesser.

2004: Snøfrix

Prisen ble tildelt den barne- og ungdomsorienterte Linuxdistribusjonen Snøfrix. I juryens begrunnelse het det blant annet

«Snøfrix er en «rett fra CD»-løsning som gjør at alle som er nysgjerrige på Linux lett kan få et inntrykk av hva dette er uten å måtte installere noe som helst på egen maskin. Snøfrix-prosjektet er derfor med på å gjøre fri programvare tilgjengelig for stadig flere brukere.

Juryen finner det særlig gledelig at Snøfrix på en flott måte er med på å vise at man finner utviklere i alle aldre og av begge kjønn i miljøet som jobber med åpen programvare. Det er også imponerende at Barne- og familiedepartementet ønsker å stå som utgiver av Snøfrix når denne skal legges ut til utlån på landets biblioteker.»

2005: eZ systems

eZ systems fikk prisen med eZ publish. I juryens begrunnelse het det blant annet

«Med eZ publish CMS, har eZ systems vist i praksis at fri programvare, åpne standarder og GPL produktlisensiering kan fungere som basis for vellykkede kommersielle foretak i Norge. Som et av flere norske programvareselskap med internasjonal kundegruppe, har eZ systems demonstrert hvordan man danner et aktivt, levende og fungerende nettsamfunn rundt sitt produkt. Bedriften har valgt å aktivt presentere seg som et norsk selskap og som et firma som bruker åpen kildekode som grunnlag for kjernevirksomheten. I tillegg er produktet deres funksjonsrikt, teknisk avansert og lettbetjent.»

Tidligere vinnere

2002: Skolelinuxprosjektet

Den første prisvinneren var prosjektet Skolelinux. I juryens begrunnelse het det blant annet

«Med skolen som fokusområde synliggjør prosjektet hvordan fri programvare kan anvendes. Juryen anser dette som strategisk viktig, og som en prioritering som både har betydning for Norge og for bruken av åpne standarder.

Skolelinuxprosjektet har vist verdien av åpen kildekode, ved at programvaren i Skolelinux er lett å tilpasse. Dette gjelder blant annet støtten for ulike målføre som bokmål, nynorsk og samisk. Dette bidrar til å fremme de nasjonale språkene i en digital tidsalder.»

Det er verd å merke seg at Skolelinux siden 2002 har blitt tatt i bruk og rekruttert utviklere og oversettere i en rekke land, blant annet Tyskland, Hellas, Finland, Sverige og Sør-Afrika.

2003: Trolltech AS med Qt

Vinneren var bedriften Trolltech. I begrunnelse fra juryen het det blant annet

«Gjennom årelang innsats har Trolltech utviklet Qt til et ledende produkt som har vakt internasjonal oppmerksomhet. Produktet har stor innovasjonshøyde, og muliggjør enkel og effektiv utvikling av programmer med grafiske brukergrensesnitt på multiple plattformer, fra frie til godseide operativsystemer, samt håndholdte enheter. Et eksempel på dette er den populære grafiske arbeidsflaten KDE (K Desktop Environment) som bygger direkte på Qt.

Qt utmerker seg ved å være innovativt, gjennomarbeidet og produktivitetsfremmende. Gjennom Qt har Trolltech vist at det er mulig å bygge en sunn økonomisk virksomhet på fri programvare og åpne kildekoder.»

Frost Innovation og Thomas Hansen

Thomas Hansen i Grenlandsselskapet Frost Innovation har utrettelig arbeidet for å gi utviklingsmiljøer på ASP.net plattformer større valgfrihet gjennom Gaia Ajax Widgets, et dobbeltlisensiert utviklingsmiljø for nettleverte applikasjoner. Han har også arbeidet for å videreutvikle samarbeidet i klyngen IKT Grenland og deres kompetanse på nettleverte applikasjoner, spesielt fri programvare i dette domenet.

Geir Isene

Geir Isene ønsker gjennom sitt firma FreeCode å være bindeledd mellom bedrifter og utviklere av fri programvare, ved å formidle penger og oppdrag fra bedriftene til utviklingsmiljøer og prosjekter for fri programvare. Han arbeider også for åpne standarder i mange ulike sammenhenger og organisasjoner.

Herman Robak

Herman Robak har i lang tid videofestet foredrag, paneldebatter, gjesteforelesninger og arrangementer for NUUG, EFN, Skolelinux og flere. Fri programvare-miljøet i Norge har takket være hans innsats fått bygget opp en betydelig samling av videogrammer som er tilgjengelig for allmennheten med frie lisenser.

Kjetil Svalastog Matheussen

Kjetil Svalastog Matheussen er aktiv utvikler av fri musikkprogramvare for Linux. Han fremmer fri programvare-tanker og -holdninger på alle nivåer i sitt arbeid som komponist og musiker.

Kristian Lyngstøl

Kristian Lyngstøl har ytt store bidrag til 3D-omgivelsen Beryl både i form av kode og organisering. Han har også vært aktiv i sammenslåingen av Compiz og Beryl.

LINUXmagasinet

LINUXmagasinet har vært en samlende kanal som både har bidratt til opplæring og formidling innad i Linux- og fri programvare-miljøene og som en kanal utad for å vise frem og rekruttere nye brukere til fri programvare. LINUXmagasinet har vært et viktig nasjonalt forum for både Linux- og BSD-brukere, en felles ressursbase for informasjon, en PR-kanal, og har dessuten lært folk i miljøet å skrive om og formidle sine kunnskaper til nye brukergrupper.

Linpro AS

Linpro er en av Norges ledende totalleverandør innen Linux og fri programvare, og har vist at det er mulig å gjøre suksess med en forretningside som er tuftet på tjenester rundt fri

programvare. De har bidratt til å snu holdninger i IKT-Norge, blant annet gjennom etableringen av Forum for fri programvare innen IKT-Norge. De siste årene har de organisert Linuxdagen, som har samlet Linux-interesserte fra hele landet.

NorStellas og Abelias FriProF, Fri Programvare Forum

FriProF er et faglig forum med hovedmål å bidra til forståelse og kunnskap om fri programvare. Det er opptatt av å se hvordan Fri programvare kan bidra til vekst i økonomien, bedre brukerstyrt utvikling av teknologien, og vekst i nasjonal IT-industri.

Forumet jobber nært med relevante, nasjonale og internasjonale organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til fri programvare og åpne standarder.

Per Platou

Per Platou er en musiker som fremmer åpne standarder og -formater samt «fri musikk»-filosofien i og gjennom sitt arbeid, særlig i forbindelse med prosjektene Motherboard og Nood.

Per Platou er aktiv med uttalelser i media mot musikkindustriens forsøk på å innføre tekniske og legale sperrer og proprietære formater på musikkdistribusjon. Han representerer derfor fri programvare-filosofien på et område og innen miljøer som ikke vanligvis forbindes med fri programvare og åpne standarder.

Piksel

Piksel er et initiativ fra Bergen Senter for Elektronisk Kunst (BEK) som samler sentrale utviklere av fri programvare fra hele verden for utvikling av felles standarder innenfor videoredigering og sanntids lyd- og bildemanipulering. BEK har i lengre tid arbeidet med å utvikle Møb, et program for videobehandling med fri kildekode for operativsystemet Linux. Piksel er idag en årlig foreteelse av tungt internasjonalt format.

Runar Ingebrigtsen

Gjennom sitt firma mopo og en aktiv mediaprofil har han økt oppmerksomheten rundt fri programvare i Nord-Norge, samt bidratt til å gi det offentlige en kunnskapsrik leverandør av løsninger basert på fri programvare.

Statoil ASA

Statoil tok et valg i 2001 om å satse på Linux som erstatter for de ulike kommersielle Unix-variantene selskapet benyttet seg av. Selskapet har i en årrekke påvirket industrien til å benytte Linux og åpen kildekode innen serverteknologi og klyngeløsninger samt arbeidsstasjoner for bl.a. komplekse geofysiske 2d og 3d applikasjoner.

Bedriften har vært meget synlig i IT-industrien med oppsiktsvekkende resultater med hensyn til effektiv bruk av Linux som operativsystem for geofysiske applikasjoner samt virksomhetskritiske databasesystemer foruten interne administrasjonsoppgaver innen dataområdet. De påvirker programvarehus til å velge Linux som plattform for programvareprodukter relatert til gass og olje og gir slik et signal til IT-industrien om at Linux og fri programvare er nyttig for tunge industrilokomotiv.

Varnish-prosjektet ved Linpro og VG Nett

Varnish-prosjektet har utviklet en løsning for mye brukte nettsteder som øker kapasiteten, reduserer kostnaden og forbedrer responstiden. I prosjektet har frie lisenser og åpen metodikk hele tiden vært sentrale. Videre har Linpro og VG lansert en svært interessant modell for finansiering av videre arbeid med Varnish der frivillige sponsorer betaler for utviklingskostnader.

Øyvind Kolås

Kolås er en sentral utvikler av det frie bilderedigeringprogrammet Gimp (GNU Image Manipulation Program). Han er også utvikler av programvare for grafikk, visuell kommunikasjon og datakunst, og har hatt utstillinger med datakunst basert på fri programvare.